

Beste lezer, In deze nieuwsbrief staan we graag stil bij de lopende zaken binnen FBE Fryslân, de beheermogelijkheden binnen de provincie Fryslân en de ontwikkelingen op het gebied van faunabeheer. In dit document zijn [hyperlinks](#) naar gerelateerde informatie ingevoegd. Deze kunt u op uw computer of telefoon aanklikken om doorgeleid te worden. Mochten er ideeën of aanvullingen zijn voor de volgende nieuwsbrief? Geef deze dan door via info@fbefryslan.nl

Stand van zaken

Jaarverslag FBE Fryslân

Het Jaarverslag FBE Fryslân 2025 is vastgesteld en gepubliceerd. Het verslag geeft een breed overzicht van de uitvoering van het faunabeheer in onze provincie: van tellingen, monitoring en valwildregistraties tot schadebestrijding, populatiebeheer en predatiebeheer. De cijfers maken de omvang van deze gezamenlijke inzet zichtbaar. In 2025 registreerden 825 gebruikers in totaal 69.508 acties in het Faunaregistratiesysteem. Daarnaast werd gewerkt aan nieuwe beheerplannen, vergunningstrajecten en de verdere verbetering van monitoring en gegevensbeheer. Deze resultaten zijn alleen mogelijk dankzij de betrokkenheid van de Friese wildbeheereenheden, uitvoerders, tellers, grondgebruikers, terreinbeheerders en andere gebiedspartijen. Wij bedanken iedereen die hieraan in 2025 een bijdrage heeft geleverd. Lees het volledige Jaarverslag FBE Fryslân 2025 [op onze website](#).

(Voorjaars)tellingen Fryslân

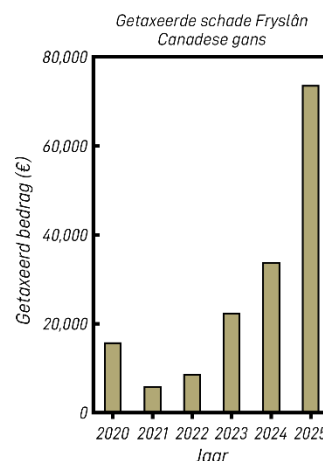
In het voorjaar hebben er meerdere tellingen plaatsgevonden in de provincie Fryslân. De wildbeheereenheden hebben hierbij een voorjaarsstelling wildsoorten (steekproeftelling; 2 telronden), oppervlakte dekkende telling, grofwildtelling (grote hoefdieren; 3 telronden), en een warmtebeeldtelling uitgevoerd. In totaal zijn er, als minimum number alive (MNA) 8.305 reeën, 1.342 damherten, 20.268 wildsoorten (waarvan 11.303 wilde eenden, 266 fazanten, 4.663 hazen, 163 konijnen, 1.258 hollen- en 2.615 houtduiven), 394.487 watervogels (waarvan onder anderen 309.732 brand- en 47.253 grauwe ganzen) geteld. Deze data en andere getelde soorten worden momenteel nog aangevuld met ontbrekende telgebieden en gevalideerd. Hierover volgt op korte termijn een terugkoppeling in lijn met de [vorige infographic tellingen](#).

Julitelling

Op 18 juli 2026 heeft de jaarlijkse julitelling in Fryslân plaatsgevonden. Deze telling wordt gecoördineerd door Sovon, waarbij de WBE's op vrijwillige basis ondersteuning bieden. Na de pilot met de Sovon-telapp in 2025 heeft de FBE zich ingezet voor een structurele vergoeding voor de inzet van de WBE's tijdens de julitelling, met als doel te komen tot een passende en gelijkwaardige waardering van alle betrokken tellers. Ondanks eerdere toezeggingen van de Provincie Fryslân kon dit voor 2026 helaas nog niet worden gerealiseerd. Mede hierdoor is de julitelling in 2026 uitgevoerd door 13 van de 27 Friese WBE's. Daarbij bood Sovon de mogelijkheid om gebruik te maken van de telapp Avimap. Wij willen alle deelnemende vrijwilligers en WBE's hartelijk danken voor hun betrokkenheid en inzet. Hun bijdrage wordt zeer gewaardeerd en levert waardevolle informatie op voor de toekomstige gebiedsgerichte aanpak van ganzenschade. De tellingen zijn de afgelopen jaren mogelijk gemaakt door de samenwerking tussen WBE's, terreinbeheerders, vrijwilligers en Sovon-tellers. Sovon heeft de resultaten van de afgelopen vijf tellingen samengebracht in de onderstaande tabel.

Tabel julitelling Fryslân. Bron data: Sovon en WBE's Fryslân, peildatum 2-7-2026

Soort	2021	2022	2023	2024	2025
Kolgans	345	649	347	255	210
Grauwe Gans	57.851	71.091	73.413	68.036	81.939
Soepgans	546	389	406	581	298
Grote Canadese Gans	1.942	2.857	2.196	2.424	2.633
Brandgans	3.105	3.582	4.182	4.185	4.229
Rotgans	4	2	6	7	14
Nijlgans	1.212	1.472	1.808	1.530	1.515

Nieuwe vergunning voor populatiebeheer grote Canadese gans

Provincie Fryslân heeft aan FBE Fryslân een nieuwe omgevingsvergunning verleend voor het populatiebeheer van de grote Canadese gans. De vergunning treedt op 29 juli 2026 in werking en geldt tot en met 31 december 2029. De vergunning maakt afschot mogelijk van 1 maart tot en met 30 september, afschot van koppelvormers in februari en beheer van legfels van 1 januari tot en met 31 mei. Hiermee kan opnieuw gericht worden opgetreden tegen de groeiende populatie en de toenemende landbouwschade. Sinds het vervallen van de landelijke vrijstelling op 30 juni 2023 is de getaxeerde schade door grote Canadese ganzen sterk toegenomen, met name in 2024 en 2025. De [vergunning](#) en bijbehorende voorwaarden zijn te raadplegen [via de website van FBE Fryslân](#).

Geen reewildmerk (loodje) bij valwild

FBE Fryslân ontvangt regelmatig de vraag of bij de afhandeling van aangereden reewild een wildmerk moet worden gebruikt. Dat is **niet** het geval. [Aangereden reewild](#) valt onder de [valwildregeling](#) en wordt overeenkomstig het [valwildprotocol](#) afgehandeld. Bij vragen kan contact worden opgenomen met onze valwildcoördinator [Titus Sijmonsma](mailto:t.sijmonsma@fbefryslan.nl) via t.sijmonsma@fbefryslan.nl.

Faunabeheerplan Predatiebeheer

Het [faunabeheerplan predatiebeheer](#) en de onderliggende vergunningen liepen op 30 juni (lichtbak vos) en lopen op 31 december 2026 (vrijstelling) af. Om continuïteit van het predatiebeheer, alsook een gedegen opstelling van het nieuwe faunabeheerplan te faciliteren, heeft de FBE een officieel verlengingsverzoek ingediend op 5 november 2025 en een aanvullend verlengingsverzoek lichtbak vos op 11 februari 2026. De provincie heeft een verlenging van het faunabeheerplan predatiebeheer en de onderliggende vergunningen verleend op 8 april 2026 met een periode van 2 jaar tot en met 31-12-2028. In deze periode zal de FBE in samenwerking met de belanghebbende organisaties, waaronder de WBE's, TBO's, agrarische collectieven en de provincie, werken aan het nieuwe faunabeheerplan predatiebeheer.

Faunabeheerplan Jacht

Het faunabeheerplan Jacht loopt op 31 december 2026 af. FBE Fryslân heeft op 4 juni 2026 de provincie verzocht het Faunabeheerplan Jacht 2022-2026 met twee jaar te verlengen, tot en met 31 december 2028. Daarmee kan de ontwikkeling van een nieuw plan worden afgestemd op de lopende landelijke herziening van het stelsel voor jacht en faunabeheer.

Toekomstige faunabeheerplannen

Damhert

De FBE is op 1 juli 2026 subsidie toegezegd door de provincie Fryslân voor het opstellen van het faunabeheerplan damhert. Daarnaast werkt de provincie aan een wijziging van het provinciale damhertenbeleid, dat het beleidsmatige kader voor het faunabeheerplan vormt. Ondanks dat deze trajecten nog niet zijn afgerond, is de FBE inmiddels gestart met de voorbereidende werkzaamheden. Het streven is om in het derde kwartaal van 2027 een definitief faunabeheerplan damhert aan de provincie aan te bieden. In het najaar organiseert de FBE een startbijeenkomst voor alle WBE's en overige belanghebbenden. Tijdens deze bijeenkomst worden de voorgenomen opzet en planning van het faunabeheerplan toegelicht en worden de WBE's en andere betrokkenen gevraagd hun gebiedskennis, ervaringen en visie in te brengen.

Houtduif

Sinds het vervallen van de landelijke vrijstelling neemt de schade door houtduiven in Fryslân toe. Hierdoor is er behoefte aan een planmatige en juridisch goed onderbouwde aanpak van de schadebestrijding. De FBE start eind 2026 met de voorbereidende werkzaamheden hiervoor. Het streven is om voor het schadeseizoen 2027 schadebeheermogelijkheden te hebben.

Bever

In overleg met de waterschappen is de FBE gestart met de verkenning voor een faunabeheerplan bever. De provincie bevindt zich in een vergevorderd stadium van de beleidsvorming rond de bever. Daarnaast is de FBE aangesloten bij de Nationale Aanpak Bever van BII12. Zo blijft de FBE op de hoogte van landelijke ontwikkelingen en mogelijke beheermaatregelen en kan het Friese faunabeheerplan hier goed op aansluiten.

Cursus Kennis en Beheer van Reeën, Stichting Jachtopleidingen Nederland (SJN).

In de SJN-cursus Kennis & Beheer van Reeën wordt de benodigde kennis aangereikt voor een goed beheer van een reeënpopulatie. Voor een goed beheer is inzicht nodig in de biologie van het ree, de sociale structuur van de populatie en de voedselstrategie. Daarnaast wordt onder andere uitgebreid stil gestaan bij wapens en munitie, aanspreken, uitrusting, beheermethode en valwildafhandeling. De cursus bestaat uit een 4-tal theorie avonden in de regio en één praktijk/examen dag in Biddinghuizen. Deze cursus is erkend bij verschillende TBO's; onder andere Staatsbosbeheer. Bij voldoende deelname (20-25 personen) is SJN bereid de cursus januari/februari 2027 in Friesland te organiseren. Bij voldoende deelname is er een mogelijkheid dat er een tweede cursus georganiseerd wordt. De FBE Fryslân draagt bij in de kosten van deze cursus. Bel of mail voor meer informatie **Jacob Swart** (tel. 06-53770863 / j.swart@fbefryslan.nl).

Wilt u deelnemen aan deze cursus, meld u aan via de secretaris of reewildcoördinator van uw WBE of geef u op via hoefdieren@fbefryslan.nl. Wees er snel bij want vol=vol. Opgave is mogelijk tot uiterlijk 1 oktober 2026.

Workshop 'Aanspreken reeën en leeftijdsbepaling na het schot' VHR

Vereniging Het Ree heeft speciaal voor WBE's een workshop 'Aanspreken reeën en leeftijdsbepaling na het schot' ontwikkeld. Deze workshop is al met veel succes bij verschillende WBE's in Friesland gegeven. Op verzoek van de FBE zal aan deze workshop ook een aanvullende kennismodule Valwildafhandeling worden opgenomen. Het is een avondvullende workshop voor circa 15-20 deelnemers. De kosten voor de WBE zijn normaliter €450,00. Een goede investering om het kennisniveau van de reewildbeheerder op een hoger niveau te brengen. De FBE Fryslân draagt bij in de kosten van deze workshop. Bel of mail voor meer informatie met **Jacob Swart** (tel. 06-53770863 / j.swart@fbefryslan.nl).

Landelijke evaluatie stelsel jacht en faunabeheer

De regels voor jacht, schadebestrijding en populatiebeheer zijn de afgelopen jaren steeds complexer geworden. Verschillen tussen provincies, juridische procedures rond vergunningen en uitgebreide administratieve vereisten maken het stelsel voor zowel overheden als uitvoerders steeds moeilijker werkbaar. Tegelijkertijd neemt de faunaschade toe en bestaat bij betrokken partijen behoefte aan meer duidelijkheid over verantwoordelijkheden, bevoegdheden en data. Het ministerie van LVN is daarom gestart met een landelijke evaluatie van het huidige stelsel en werkt toe naar voorstellen voor een mogelijke herziening. Naast de provincies worden ook betrokken organisaties, waaronder terreinbeheerende organisaties, jagersorganisaties en faunabeheereenheden, bij dit traject betrokken. Een definitieve looptijd van deze evaluatie is onbekend. FBE Fryslân volgt de ontwikkelingen nauwgezet en brengt in afstemming met de andere faunabeheereenheden waar mogelijk haar kennis in.

Gebruik van FRS-mobiel

Wist u dat het FaunaRegistratieSysteem (FRS) ook beschikt over een [mobiele webapplicatie](#)? Deze applicatie is eenvoudig via de internetbrowser op uw smartphone te gebruiken en kan het registreren van gegevens direct in het veld een stuk gemakkelijker maken. Met FRS Mobiel kunnen onder andere afschot, waarnemingen en [valwild](#) (waaronder doodgevonden dieren) direct worden geregistreerd. U logt in met dezelfde gebruikersnaam en wachtwoord als voor het reguliere FRS.

Enkele aandachtspunten:

- Afschot kan alleen worden geregistreerd wanneer op de gekozen locatie een actieve machtiging aan de gebruiker is verleend.
- Bij het registreren kunt u gebruikmaken van uw huidige GPS-locatie of zelf een locatie op de kaart selecteren. Voor het gebruik van de GPS-functie dient u de browser toestemming te geven om uw locatie te gebruiken (via de automatische pop-up).

Wij zien dat FRS Mobiel nog relatief weinig wordt gebruikt, terwijl het juist kan helpen om registraties eenvoudiger en sneller direct in het veld vast te leggen. Mogelijk is dit ook voor u een handige aanvulling op de bestaande werkwijze. Heeft u vragen over het gebruik van FRS Mobiel? Neem dan gerust contact op met de FBE via info@fbefryslan.nl of met FaunaRegistratie via info@faunaregistratie.nl.

Ruivangsten Fryslân

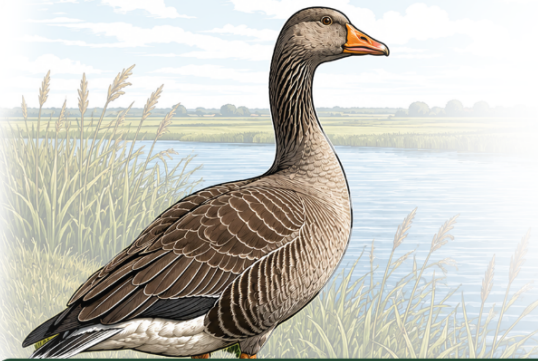
Op verzoek van de FBE heeft de provincie Fryslân op 29 mei 2026 een omgevingsvergunning verleend voor ruivangsten. Deze vergunning is definitief, er is geen bezwaar op ontvangen. In juni 2026 zijn tijdens twee uitvoeringsdagen in Fryslân in totaal 4.178 grauwe ganzen gevangen en gedood. De ruivangsten zijn uitgevoerd volgens de geldende vergunning en de vooraf gemaakte afspraken in het plan van aanpak. Daarbij stonden dierenwelzijn, rust in het terrein en een zorgvuldige uitvoering centraal. De werkzaamheden zijn zonder noemenswaardige verstoringen verlopen. Aan de uitvoering ging een intensieve voorbereiding vooraf. Sinds juli 2025 voert de FBE Fryslân in het kader van de gebiedsplannen ganzenbeheer gesprekken met agrariërs, wildbeheereenheden, terreinbeheerders, natuurorganisaties, gemeenten, de provincie en andere betrokken partijen. Hierdoor konden vooraf duidelijke afspraken worden gemaakt over onder meer de uitvoering, weidevogelbescherming, communicatie, toegang tot gronden, recreatie, monitoring en de verwerking van de gevangen ganzen. De betrokkenheid en gebiedskennis van lokale agrariërs waren van grote waarde bij het selecteren van geschikte vanglocaties en het tijdig oplossen van praktische knelpunten. Ook de deskundigheid en professionele uitvoering door Stan's Wildlife Management hebben in belangrijke mate bijgedragen aan het resultaat.

De FBE bedankt alle betrokken gebiedspartners voor hun inzet en samenwerking. De resultaten laten zien dat een gebiedsgerichte aanpak, met een zorgvuldige voorbereiding en goede onderlinge afstemming, kan leiden tot een effectieve en verantwoorde uitvoering van ruivangsten. Voor meer informatie, zie onze [webpagina ruivangsten](#) en onderstaande bijlage.

Ruivangsten in Fryslân - 2026

Zorgvuldig voorbereid, effectief uitgevoerd

De eerste grootschalige ruivangsten in Fryslân zijn in juni 2026 zeer effectief uitgevoerd. Dankzij bijna een jaar voorbereiding, samenwerking met gebiedspartners en een zorgvuldige uitvoering konden in slechts twee vangdagen **4.178** grauwe ganzen worden gevangen en beheerd.

Samenwerking als sleutel tot succes

Individuele agrariërs en grondgebruikers

Actief meedenken over locaties, bereikbaarheid, uitvoering en randvoorwaarden. Hun gebiedskennis en medewerking waren essentieel voor het succes

Terreinbeheerders

Wildbeheereenheden

Stan's Wildlife Management

Deskundige uitvoering door gespecialiseerde vakmensen

Faunabeheereenheid Fryslân

Coördinatie, vergunninghouder, monitoring en communicatie

Provincie Fryslân

Ondersteuning en betrokken partner

De open en constructieve samenwerking tussen alle gebiedspartners vormde de basis voor een veilige, verantwoorde en effectieve uitvoering van de ruivangsten

Waar gingen de afspraken over?

**Weidevogel-
bescherming**

**Rust in
het terrein**

**Afzetten van
fietspaden en
recreatieve routes**

**Omgevings-
communicatie**

**Toegang en
betreding van
gronden**

**Registratie van
geringde ganzen**

**Verwerking van
gevangen ganzen**

**Monitoring van uit-
voering en effecten**

Rust in het terrein en dierenwelzijn staan altijd voorop

Vooraf zijn duidelijke afspraken gemaakt over de uitvoering, aanwezigheid van uitsluiten noodzakelijk personeel, weer-
stomstandigheden en terreincondities. Zo beperken we verstoring en waarborgen we het welzijn van de dieren

Huidige beheermogelijkheden

Populatiebeheer grauwe gans

Afschot grauwe gans

1/4/2026-30/9/2026

De machtiging voor afschot grauwe gans per 1 april staat voor de WBE's klaar in het FRS. WBE's hebben deze doorgemachtigd aan alle jacht(akte)houders binnen hun WBE als Algemene Machtiging. Gezien het populatiebeheer betreft hoeft niet gewacht te worden op schade. Bij gronden waarvoor geen jachtveld is ingetekend in het FRS, kan een Perceelsgebonden Machtiging worden aangevraagd via het FRS of SRS. Dit geldt bijvoorbeeld voor percelen die niet voldoen aan de jachtveldeisen of waarvoor slechts een grondgebruikersverklaring is afgegeven; bijvoorbeeld TBO-terreinen of klaverbladen. Bij vragen over deze machtiging kunt u de [FBE contacteren](#) of uw lokale wildbeheereenheid (u kunt de WBE's binnen Fryslân vinden via [onze website](#)).

Populatiebeheer grote Canadese gans

29/7/2026-30/9/2026

Vanaf 29 juli 2026 is de vergunning afschot grote Canadese gans geldig in de gehele provincie. WBE's wordt gevraagd deze direct door te machtigen aan alle jacht(akte)houders binnen hun WBE als Algemene Machtiging. Gezien het populatiebeheer betreft hoeft niet gewacht te worden op schade. De mogelijkheden van deze machtiging zijn gelijk aan die van de Grauwe gans.

LET OP! Populatiebeheer van grote Canadese gans en Grauwe gans mag worden uitgevoerd met zowel **hagel-, kogel als luchtdrukgeweer**. Voor het gebruik luchtdrukgeweer in het jachtveld is een draagverlof noodzakelijk. *Gebruik luchtdrukgeweer in ganzenbeheer is voorbehouden aan houders van een omgevingsvergunning voor een jachtgeweeractiviteit.*

Vos en zwarte kraai (overdag)

In de gehele provincie mogen vossen en zwarte kraaien in het kader van predatiebeheer jaarrond overdag worden geschoten ter bescherming van weidevogels. Deze mogelijkheid is gebaseerd op de landelijke vrijstelling en het huidige Faunabeheerplan Predatiebeheer. Omdat de landelijke vrijstelling na 31 december 2026 niet langer kan worden verlengd, werkt de FBE aan een vervangende vergunning die de huidige beheermogelijkheden zo goed mogelijk voortzet. Het streven is deze vergunning (beheer van vossen en kraaien overdag) vóór 1 januari 2027 beschikbaar te hebben. Wij houden u op de hoogte van de ontwikkelingen. De beheerperiode voor nachtelijk vossenbeheer is op 30 juni 2026 geëindigd en is momenteel niet actief. Wij verzoeken alle uitvoerders om het uitgevoerde vossenbeheer, waaronder het nachtelijke beheer, tijdig in het FRS te registreren. Deze vergunning is wel verlengt en zal in 2027 en 2028 ook beschikbaar zijn.

Reeënbeheer in het kader van verkeersveiligheid

Het nieuwe **beheerjaar 2026** is gestart op 1 april. Hiervoor zijn de wildmerken verdeelt naar de jachtvelden volgens de opgestelde werkplannen van de WBE's. Lees de voorschriften van de vergunning en de voorwaarden op de machtiging goed door. Vanaf dit beheerjaar zijn de machtigingen ook digitaal door te schrijven via het FRS-systeem. Mocht u toch nog gebruikmaken van het schriftelijke doormachtigen, geef dit dan door aan uw WBE zodat zij formeel op de hoogte zijn.

- *Bokken en kalveren:* **Jaarrond**
- *Geiten:* **vanaf 1 September tot en met 31 maart**

Wasbeerhond

De wasbeerhond mag overdag bestreden worden met de provinciale vrijstelling ([aanwijzing exoten](#)). Daarnaast is er een [vergunning voor het nachtelijk beheer](#) van wasbeerhonden, gedurende het gehele jaar. Uw WBE heeft beschikking over de benodigde machtigingen, u kunt dus terecht bij uw WBE om doorgemachtigd te worden voor de Algemene Machtiging voor nachtelijk beheer als u 's nachts in uw veld de wasbeerhond wilt bejagen.

Invasieve exoten en verwilderde dieren

Gedurende het gehele jaar mogen overdag exoten worden beheerd met het geweer of vangkooi in Fryslân. Hieronder vallen onder anderen de wasbeer, wasbeerhond, [verwilderde kat](#), verwilderde duif en rosse stekelstaart

Rattenbestrijding Fryslân

In Fryslân verloopt het aanvragen van een vergunning/maatwerkbesluit voor rattenbeheersing via de Provincie en niet via de FBE. De Provincie Fryslân heeft een factsheet opgesteld met betrekking tot rattenbeheersing en het aanvragen van een maatwerkbesluit/vergunning. Deze factsheet van Provincie Fryslân is [hier](#) te downloaden.

Deze en andere (lopende) vergunningen zijn te vinden in FRS en op de website: <https://fbefryslan.nl/bibliotheek/>. Zorg dat u als jachtake-/vergunninghouder op de hoogte bent van de geldende voorschriften die zijn opgenomen in de besluiten en machtigingen. Bij vragen kunt u [contact opnemen met de FBE](#) of uw [WBE](#).

Overig

Schadebestrijding en populatiebeheer mag ook op zondag

Schadebestrijding en populatiebeheer met het geweer mogen in Fryslân ook op zondag worden uitgevoerd. Dit geldt wanneer de uitvoering plaatsvindt op basis van een provinciaal besluit, zoals een omgevingsvergunning, provinciale vrijstelling of maatwerkvoorschrift. Dit geldt niet voor de uitoefening van de jacht op fazant, haas, houtduif, konijn (bij openstelling) en wilde eend. Ook mogen vos en zwarte kraai op zon- en feestdagen niet met het geweer worden bestreden op basis van de landelijke vrijstelling. Schadebestrijding en populatiebeheer op basis van een provinciaal besluit, zoals een omgevingsvergunning, provinciale vrijstelling of maatwerkvoorschrift, kennen geen algemene stop op zon- en feestdagen. Jagers mogen deze activiteiten dus ook op zondag uitvoeren. In Fryslân gaat het onder meer om het beheer van brandgans, kolgans, grauwe gans, nijlgans, grote Canadese gans, hybride en verwilderde ganzen en wasbeerhond, verwilderde kat en ree. Dit geldt ook voor specifiek aangewezen uitvoerders van het damhertenbeheer in Oranjewoud-Katlijk en van het predatiebeheer van vos (bij nacht), wasbeerhond (bij nacht) en steenmarter ter bescherming van weidevogels. Stem de uitvoering op zondag bij voorkeur vooraf af met de grondgebruiker.

Registratie preventieve maatregelen in SRS vanaf 1 juli beschikbaar

Op verzoek van FBE Fryslân heeft FaunalnZicht, de ontwikkelaar van FRS en SRS, het mogelijk gemaakt dat agrariërs voortaan zelf preventieve maatregelen registreren in het [schaderegistratiesysteem](#). Voorheen kon dit alleen wanneer een maatregel was gekoppeld aan een bestaande perceelsgebonden machtiging. Sinds 1 juli kunnen agrariërs deze maatregelen zelfstandig registreren, ongeacht of zo'n machtiging aanwezig is. De registratie van preventieve maatregelen is niet verplicht, en in het geval van blijvend grasland of populatiebeheer is de uitvoering van preventieve maatregelen ook niet vereist. Toch is het inzicht in alle genomen preventieve maatregelen waardevol ongeacht de niet-vereiste registratie/uitvoering daarvan. Door de directe koppeling tussen SRS en [MijnFaunaZaken](#) worden preventieve maatregelen niet alleen beter vastgelegd, maar zijn deze gegevens ook [beschikbaar voor BIJ12 FaunaZaken](#). Technisch is het daardoor mogelijk om de geregistreerde maatregelen te betrekken bij de beoordeling van adequaat gebruik. [Op dit moment tellen bij deze beoordeling echter alleen de bejaagacties mee die door de uitvoerder zijn uitgevoerd en geregistreerd](#). Deze beoordeling is medebepalend voor het al dan niet toekennen van een tegemoetkoming in faunaschade. FBE Fryslân heeft de provincie gevraagd om het beleid voor de beoordeling van adequaat gebruik, mede naar aanleiding van deze technische ontwikkeling, te heroverwegen. De provincie heeft hierover nog geen besluit genomen; de huidige regels voor adequaat gebruik blijven daarom ongewijzigd van kracht. Het is belangrijk dat agrariërs hun [preventieve maatregelen](#) zorgvuldig registreren en deze uitvoeren volgens de [Faunaschade PreventieKit van BIJ12](#). Deze ontwikkeling vormt een eerste stap naar een meer gelijkwaardige verdeling van de inspanningen rond schadebestrijding. Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn, maakt FBE Fryslân deze zo spoedig mogelijk bekend.

Machtigingen

Schadebestrijding en populatiebeheer kan in de provincie Fryslân met uitzondering van de vrijstellingen enkel als u gemachtigd bent door uw WBE via een Algemene machtiging of rechtstreeks door de FBE via een perceelsgebonden machtiging. Deze machtigingen geven u toestemming om binnen uw ingetekende jachtveld (Algemene machtiging) of ingetekende gronden (perceelsgebonden machtiging) uitvoering te geven aan een vergunning of maatwerkvoorschrift. U dient deze documenten te kunnen tonen in het veld, dit mag ook digitaal. Voordat u het veld ingaat, raden wij u aan om te controleren of uw jachtveld juist is weergegeven op de machtiging. Is dat niet het geval, neem dan contact op met uw WBE om dit te laten wijzigen.

Vragen vanuit de WBE's

Wat is de rol van de WBE's binnen het proces van het opstellen van een faunabeheerplan?

Wanneer een faunaprobleem speelt, bijvoorbeeld schade aan landbouw of natuur, verkeersonveiligheid of een ongewenste populatieontwikkeling, stelt de provincie hiervoor beleidsdoelen en wettelijke kaders vast. [De FBE](#) werkt deze vervolgens uit in een [faunabeheerplan](#). Volgens de [Omgevingsverordening Fryslân](#) moet dit plan onder meer worden onderbouwd met trendtellingen, schadegegevens, eerdere beheerresultaten, de noodzaak van maatregelen en het verwachte effect daarvan. [De WBE's](#) leveren hiervoor gegevens en praktijkkennis aan, en kunnen in het schrijfproces betrokken worden op verschillende manieren, waaronder door middel van een klankbordgroep, door schriftelijke feedback op conceptdelen en/of een bijeenkomst met betrekking tot het definitieve concept. Het plan wordt vervolgens aangepast volgens feedback waarbij de aandachtspunten van de WBE's en andere belanghebbende organisaties worden opgesomd als bijlage in het plan (zie ook [FBP Ree bijlage 1](#)). Na vaststelling door het FBE-bestuur en goedkeuring door Gedeputeerde Staten kan, waar nodig, een omgevingsvergunning worden verleend. Vervolgens coördineren de FBE en WBE's de uitvoering. WBE's organiseren daarbij lokaal onder meer de tellingen, afschotregistratie en inzet van uitvoerders. Bij toekomstige faunabeheerplannen streeft de FBE Fryslân ernaar om ook een startbijeenkomst te organiseren voor ieder plan.

Waarom wordt de WBE pas meegenomen in de schrijffase van een beheerplan, niet in het beleid van de provincie?

Het vaststellen van faunabeleid is een bevoegdheid van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten. Zij maken de politieke en juridische afweging tussen onder meer natuurbescherming, dierenwelzijn, landbouw, verkeersveiligheid en uitvoerbaarheid. WBE's hebben hierin geen formele besluitvormende rol, al kan de provincie hen wel betrekken via overleg, inspraak of consultatie. Bij het faunabeheerplan is hun rol wél wettelijk vastgelegd. De FBE moet daarbij de WBE's over het concept faunabeheerplan "horen" voor het plan wordt vastgesteld, omdat zij beschikken over lokale kennis, tellingen en ervaring met de uitvoering. Hun inbreng helpt om te beoordelen of het faunabeheerplan dat binnen de kaders van het provinciale beleid moet worden opgesteld in de praktijk uitvoerbaar is. De WBE bepaalt dus niet het beleid, maar levert wel een belangrijke bijdrage aan de praktische uitwerking daarvan.

Rechtszaken faunabeheer Fryslân

Steenmarter

De FBE is in afwachting van de behandeling van het hoger beroep; tot die tijd mogen tot en met 30 juni 2028 maximaal 250 steenmarters per vangseizoen worden gevangen en gedood in weidevogelgebieden.

Lichtbak vos

De beroepszaak over het nachtelijk beheer van vossen ter bescherming van weidevogels wordt op 18 augustus 2026 om 10.00 uur behandeld door de meervoudige kamer van de Rechtbank Noord-Nederland.

Ganzen

Na een eerdere positieve uitspraak door de commissie rechtsbescherming in het kader van populatiebeheer grauwe gans, hebben de bezwaarmakers nu een beroepszaak gestart. Er is nog geen datum vastgesteld.

Ree

Na een eerdere positieve uitspraak door de commissie rechtsbescherming en de voorzieningsrechter in het kader van ree-beheer ten behoeve van verkeersveiligheid, hebben de bezwaarmakers nu een beroepszaak gestart. Er is nog geen datum vastgesteld.

Damhert Oranjewoud-Katlijk

Na eerdere positieve uitspraken bij de voorzieningenrechter en een positief advies van commissie rechtsbescherming in het kader van damhertenbeheer Oranjewoud-Katlijk, hebben de bezwaarmakers nu een beroepszaak gestart. Er is nog geen datum vastgesteld.

Bezwaarmakers in bovenstaande juridische procedures zijn de Stichtingen Faunabescherming en Fauna4life.